

Granskning av årsredovisning 2019

Karlstads kommun

Projektledare, Daniel Brandt

Projektmedarbetare, Sara Ljungberg

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att utfallet är delvis förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Ett av två finansiella mål är uppfyllt. Det finansiella målet om kommunens nettoskuld är inte uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Av 22 mål bedöms 8 mål uppnå god måloppfyllelse och 14 mål bedöms uppnå relativt god måloppfyllelse.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi har vid vår granskning noterat att det i vissa fall periodiserats riktade statsbidrag från Migrationsverket, vilket enligt vår bedömning inte är förenligt med god redovisningssed. Det finns därmed osäkerhet avseende värderingen av de i balansräkningen upptagna skulderna. Felet uppgår sammantaget, i relation till kommunens omsättning, inte till ett väsentligt belopp vid bedömning av om räkenskaperna är rättvisande.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorers (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2020-04-07 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-05-14.

Rapportens innehåll har sakgranskats av tjänstemän inom redovisningsavdelningen och avdelningen för ekonomi- och verksamhetsstyrning.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Översikten innehåller en analys av kommunens resultat, investeringsvolym samt soliditet över tid. Andra punkter som kommenteras är antalet årsarbetare och antalet invånare i Karlstads kommun.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, såsom en avmattad konjunktur i Sverige, demografiska förändringar, och ökad efterfrågan på kommunens service och tjänster.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut. Bland annat lyfts arbetsmarknads- och socialnämndens ekonomiska underskott, ökade kostnader för externa placeringar och hur den varma vintern påverkat Karlstads Energi.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om kommunens förväntade utveckling. Kommunstyrelsens ordförande lyfter framtida utmaningar och pågående investeringar. I kapitlet finansiell analys nämns kommunens ekonomi på sikt.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron. Årsredovisningen innehåller medarbetarfakta, sysselsättningsgrad och andelen sjukfrånvaro i kommunen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten. Bland annat nämns kommunens budgetprocess.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning som tar sin utgångspunkt i RK-modellen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och resultatet med justering för förändring av resultatutjämningsreserven. Balanskravsresultatet är 103 mnkr vilket är betydligt högre än föregående år.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning i Karlstads kommun konkretiseras genom kommunfullmäktiges beslut om *mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning*. I riktlinjen anges Karlstads kommuns finansiella mål och verksamhetsmålen anges närmare i den *strategiska planen*.

Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens två finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
Resultatmålet – ska uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag över en femårsperiod.	Den genomsnittliga resultatnivån i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag de senaste fem åren uppgår till 0,9 procent. Det innebär att Karlstad inte når upp till målet om minst två procents överskott under perioden. Det beror till stor del på stora engångskostnader som uppstod 2015. Justerat för dessa engångsposter är snittet över femårsperioden 2,1 procent och kommunen anser därmed att det finansiella målet är uppfyllt.	Målet uppfyllt.
Finansieringsmål - Kommunens nettoskuld, inräknat det totala pensionsåtagandet, ska inte öka.	Nettolåneskulden har för den senaste femårsperioden ökat. Detta med anledning av den höga investeringsnivån. Kommunfullmäktige har dock godkänt avsteg för respektive år.	Målet är inte uppfyllt.

Av redovisningen framgår att ett av två finansiella mål är uppfyllt. Det finansiella målet om kommunens nettoskuld är inte uppfyllt.

Mål för verksamheten

Kommunen har under några år arbetat med att utveckla och förenkla sin styrmodell. Kommunfullmäktige har fastställt en vision, *Livskvalitet Karlstad 100 000*. Utifrån visionen har en strategisk plan tagits fram. I den strategiska planen har kommunfullmäktige beslutat om fyra målområden och 22 övergripande mål som ska följas upp med hjälp av 49 indikatorer.

Måluppfyllelsen bedöms utifrån tre kategorier: God (grön), relativt god (gul), samt mindre bra måluppfyllelse (röd). För att bedöma måluppfyllelse används resultat från indikatorer samt nämndernas bidrag till måluppfyllelse. Sammantaget bedöms 8 (36%) av de övergripande målen uppnå god måluppfyllelse och 14 mål (64%) bedöms uppnå relativt god måluppfyllelse.

Målområde	Antal mål	Antal mål med god måluppfyllelse	Antal mål med relativt god måluppfyllelse	Mindre bra måluppfyllelse
En kommun för alla	8	4	4	0
En kunskaps- och tillväxt kommun	6	3	3	0
En miljösmart kommun	5	0	5	0
En attraktiv arbetsgivare	3	1	2	0
<i>Summa totalt</i>	<i>22 (100%)</i>	<i>8 (36%)</i>	<i>14 (64%)</i>	<i>0 (%)</i>

Kommunens samlade bedömning är att verksamheten delvis når upp till god ekonomisk hushållning. Detta med anledning av att majoriteten av de strategiska målen har en relativt god måluppfyllelse och ett av två finansiella mål är uppfyllt.

Vi noterar att måluppfyllelsen bedöms med indikatorernas utveckling som vägledning samt nämndernas bidrag till måluppfyllelse. Vi noterar att nämndernas bidrag till måluppfyllelse till stor del handlar om genomförda aktiviteter och inte utifrån mått och målvärden. Vi rekommenderar att respektive nämnd gör en samlad bedömning av måluppfyllelsen.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet är delvis förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Ett av två finansiella mål är uppfyllt. Det finansiella målet om kommunens nettoskuld är inte uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens åiterrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Av 22 mål bedöms 8 mål uppnå god måluppfyllelse och 14 mål bedöms uppnå relativt god måluppfyllelse.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Rättvisande räkenskaper

lakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av resultaträkningen för kommunen har inte några väsentliga avvikelser noterats.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av balansräkningen för kommunen har följande avvikelser noterats:

I vissa fall har riktade statsbidrag från Migrationsverket periodiserats, vilket enligt vår bedömning inte är förenligt med god redovisningssed. Det finns därmed osäkerhet avseende värderingen av de i balansräkningen upptagna skulderna. Felet uppgår sammantaget, i relation till kommunens omsättning, inte till ett väsentligt belopp vid bedömning av om räkenskaperna är rättvisande.

Kommunen gör bedömningen att några justeringar av ingående balanser till följd av övergången till Lag om kommunal bokföring och redovisning inte är aktuellt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar erforderliga noter. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts. Kommunen bedömer att beloppen avseende koncernens leasingavtal inte är väsentliga och redovisar dem inte i egen not.

Redovisningsprinciper

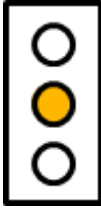
Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas i eget avsnitt i årsredovisningen.

Upplysning lämnas om avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna. Kommunen avviker från rekommendation R4 Materiella anläggningstillgångar genom att i anskaffningsvärdet för om-, till- och nybyggnation av fastigheter och anläggningstillgångar i exploateringsprojekt ingår förutom arbetstid även administration och andra omkostnader. Skälen till avvikelserna framgår inte.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelser mot god redovisningssed har påträffats avseende RKR R2 intäkter.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
<i>Finansiella mål</i>	Delvis uppfyllt Vi bedömer att utfallet är delvis förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Ett av två finansiella mål är uppfyllt.	
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis uppfyllt Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Av 22 mål bedöms 8 mål uppnå god måloppfyllelse och 14 mål bedöms uppnå relativt god måloppfyllelse.	

Är räkenskaperna i
allt väsentligt
rättvisande?

Uppfyllt

2020-04-20

Maria Jäger

Maria Jäger

Daniel Brandt

Daniel Brandt

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Karlstads kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.